

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3CoCsp/35/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7522203255
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7522203255.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Jany Dudíkovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466 proti žalovanej: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 4.362,23 eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie č.k. 10Csp/284/2022-221 zo dňa 10. februára 2023

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Priznáva žalobcovi proti žalovanej 100% nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice-okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví tohto rozhodnutia rozhodol v tomto znení:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 4 362,23 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 4 362,23 eur od 13. septembra 2014 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100,00 % proti žalovanej s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

2. Predmetom konania je vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov a teda žalovaná prijala plnenie od žalobcu v rozpore so zákonom č. 258/2001 Z.z. a podľa § 39 Občianskeho zákonníka, t.j. plnením z neplatného právneho úkonu.

3. Žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 7. marca 2016 sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu titulom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia sumu vo výške 4.362,23 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 4.362,23 eur od 13. septembra 2014 do zaplatenia a náhrady trov konania.

4. Žalobu odôvodnil tým, že ako spotrebiteľ uzatvoril so žalovanou dňa 3. augusta 2006 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX (ďalej aj len "Zmluva 1/") a dňa 18. júna 2007 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX (ďalej aj len "Zmluva 2/" a spoločne aj ako "Zmluvy o úvere"). Na základe Zmluvy 1/ boli žalobcovi zo strany žalovanej poskytnuté finančné prostriedky vo výške 1 327,76 eur, pričom žalobca uhradil žalovanej sumu spolu vo výške 3.395,25 eur. Na základe Zmluvy 2/ bol žalobcovi zo strany žalovanej poskytnutý úver vo výške 995,85 eur, pričom žalobca uhradil žalovanej sumu vo výške 3.290,56 eur. Nakoľko predmetné Zmluvy o úvere neobsahujú údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov v zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, mal žalobca za to, že na ich základe poskytnuté úvery treba

považovať za bezúročné a bez poplatkov, z dôvodu ktorého bol povinný vrátiť žalovanej len plnenie vo výške jemu poskytnutých istín úverov. Keďže na prijatie plnenia nad rámec istín poskytnutých úverov, predstavujúceho úroky a poplatky za poskytnuté úvery, nemala žalovaná právny nárok, jeho prijatím sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatila, a to zo Zmluvy 1/ vo výške 2.067,49 eur a zo Zmluvy 2/ vo výške 2.294,74 eur. Vzhľadom na uvedené si žalobca uplatnil voči žalovanej nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia spolu vo výške 4.362,23 eur. Z dôvodu, že žalovaná žalobcovi do dňa podania žaloby ani napriek výzve dlžnú sumu nevrátila, uplatnil si žalobca okrem zaplatenia dlžnej sumy aj zákonný úrok z omeškania z nej, a to odo dňa nasledujúceho po dni určenom ako koniec lehoty na dobrovoľné vrátenie dlžnej sumy, t.j. od 13. septembra 2014.

5. Súd prvej inštancie v spore pôvodne rozhodol rozsudkom č. k. 7C/231/2016-35 z 30. januára 2017, ktorým žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.362,23 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 4.362,23 eur od 13.9.2014 až do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, a súčasne mu nahradíť 100 % trovy konania.

6. Krajský súd v Košiciach v odvolacom konaní preskúmal odvolanie žalovanej proti hore napadnutému rozsudku a v spore pôvodne rozhodol rozsudkom č. k. 5Co/433/2017-88 zo dňa 24. apríla 2018 tak, že zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu zamietol, pričom žalovanej priznal náhradu trov konania na súde prvej inštancie a trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Zo žalovanou uplatnených odvolacích dôvodov považoval za daný dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, konštatujúc, že súd prvej inštancie dospel na základe výsledkov vykonaného dokazovania k nesprávnemu záveru, že žalovaná sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatila, lebo v ich vzájomnom spotrebiteľskom právnom vzťahu prijala od neho nad rámec poskytnutého úveru peňažné plnenie, ktoré jej vzhľadom na absenciu údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov nepatrilo (§ 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z.), avšak vzhľadom na žalovanou dôvodne vznesenú námietku premlčania súd nemohol žalobcovi priznať premlčané právo. Vychádzal z toho, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodíť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie, a teda rozhodujúce je vždy zistenie skutkového stavu, a nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie. Odvolací súd síce pripustil, že v danom prípade je žalobcom práva neznalý spotrebiteľ, avšak posunutie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby na deň, kedy sa od svojho zástupcu dozvedel, že žalovaná sa na jeho úkor obohatila, považoval za neprimeranú ochranu jeho práva. V nadväznosti na to označil tvrdenie žalobcu, že o bezdôvodnom obohatení sa (subjektívne) dozvedel až po porade so svojím zástupcom dňa 9.9.2014 za zjavne účelové, majúce za to, že reálne sa dozvedel, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu, už dňom, v ktorom zaplatil sumy prevyšujúce istinu, ktoré nebol povinný zaplatiť.

7. O dovolaní žalobcu proti uvedenému rozsudku Krajského súdu v Košiciach, podanom z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, teda že rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, záviselo od vyriešenia právnej otázky začiatku a skončenia plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol uznesením č. k. 8Cdo/163/2018-137 z 22. mája 2019 tak, že dovolanie ako neprípustné odmietol a žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

8. Z dôvodu, že Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom č. k. I. ÚS 51/2020-50 z 9. júna 2020, konštatujúc (I. výrokom), že základné právo sťažovateľa (pozn. súdu: žalobcu v prejednávanej veci) na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. mája 2019, sp. zn. 8 Cdo 163/2018, porušené, (II. výrokom) hore uvedené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu znovu prerokoval a o tomto rozhodol dňa 27. apríla 2022 uznesením č. k. 8Cdo/189/2020-173 tak, že dovolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 24. apríla 2018, sp.zn. 5Co/433/2017, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Akcentujúc špecifickosť situácie, vzniknutú a vyvolanú osobitosťou právnej úpravy spotrebiteľského práva, bol dovolací súd názoru, že za skutkovú okolnosť (skutkové okolnosti), ktorá je (sú) podstatná pre nadobudnutie vedomosti spotrebiteľa o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, potrebnú pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby, je potrebné považovať skutočnú vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal)

plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve. Bez tejto vedomosti je spotrebiteľ v presvedčení, že jeho povinnosťou je (bolo) plniť zmluvne dohodnutý záväzok a splácať dlh splátkami vo výške dohodnutej v zmluve, ktorej návrh riadne a podľa dôvery spotrebiteľa v súlade so zákonom vypracoval veriteľ - dodávateľ ponúkajúci svoj produkt. Dovolací súd zdôraznil, že spotrebiteľova vedomosť o tom, že výška splátok (respektíve celého konečného dlhu zahrňujúceho aj úroky a poplatky) je v úverovej spotrebiteľskej zmluve uvedená nesprávne, je sama osebe skutkovou okolnosťou, nie okolnosťou právnou (zistenie o rozpore takéhoto zmluvného dojednaní so zákonom je len dôvodom nadobudnutia tejto vedomosti) (bod 15. odôvodnenia). Vychádzal zo záveru, vyjadreného už v rozhodnutí sp.zn. 6Cdo 1/2012, že starorímsky princíp „vigilantibus iura scripta sunt (práva patria bdelym)“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa, následne doplneného v uznesení zo 16. januára 2013 sp.zn. 6MCdo 9/2012, o konštatovanie, že ochrana spotrebiteľa je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov, a preto kým rešpektovanie princípu ignorantia iuris non excusat v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu, keďže aj v prípade tohto princípu platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Najvyšší súd Slovenskej republiky zopakoval, že vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, respektíve jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu. S ohľadom na tieto východiská dovolací súd v posudzovanom prípade, konštatujúc, že podstatnou skutkovou okolnosťou, ktorú by sa mal spotrebiteľ dozvedieť, aby mu začala plynúť subjektívna premičacia lehota, je vedomosť o tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, vyslovil, že moment, kedy spotrebiteľ nadobudol vyžadovanú skutočnú (preukázanú) vedomosť o tejto podstatnej skutkovej okolnosti, predstavuje subjektívny okamih, v ktorom sa spotrebiteľ dozvie také skutkové okolnosti, ktoré mu umožnia uplatniť svoje práva v súdnom konaní žalobou o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Nie je teda rozhodujúce, či možnosť dozvedieť sa tieto skutočnosti mal už skôr. S ohľadom na uvedené zhrnul, že aj v prejednávanej spore je potom potrebné individualizovať, kedy žalobca nadobudol vedomosť o tom, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, pričom treba vychádzať z reálneho momentu, kedy sa žalobca dozvedel o tom, že sa žalovaná na jeho úkor bezdôvodne obohatila. Pripomenúc, že v zmysle § 107 OZ sa pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premičacej doby vyžaduje skutočná, teda preukázaná, nielen predpokladaná vedomosť na strane oprávneného, akcentoval, že aj v prejednávanej spore je potrebné vychádzať z momentu, kedy si žalobca sám musel byť vedomý, že bez existujúceho (platného) právneho dôvodu previedol na účet žalovanej určitú čiastku, respektíve čiastky. Za tento moment dovolací súd označil poradu, ktorú žalobca ako priemerný spotrebiteľ - fyzická osoba absolvoval s jeho právnym zástupcom, kedy sa dozvedel o rozpore niektorých jednotlivých konkrétnych dojednaní zmlúv o spotrebiteľskom úvere so zákonnou úpravou. V tejto súvislosti poznamenal, že túto vedomosť je potrebné odlišovať od znalosti právnej kvalifikácie plnenia poskytnutého žalobcom nad rámec základnej sumy úveru ako bezdôvodného obohatenia. Vo vzťahu k otázke, o ktorú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia ide v posudzovanom spore, Najvyšší súd Slovenskej republiky, vychádzajúc z príslušnej právnej úpravy, z ktorej vyplýva, že následkom dohody zmluvných strán odporujúcej dotknutým ustanoveniam zákona o spotrebiteľských úveroch je tzv. fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, vyslovil, že tak ide o prípad bezdôvodného obohatenia, ktorý nastáva v dôsledku existencie osobitnej sankcie postihujúcej jednu zo zmluvných strán, upravenej priamo v zákone, a v nadväznosti na to prijal zovšeobecnenie, že plnenie spotrebiteľa poskytnuté dodávateľovi nad rámec istiny dohodnutého spotrebiteľského úveru je bezdôvodným obohatením vzniknutým na strane dodávateľa z neplatného právneho úkonu, keďže zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru je z hľadiska Občianskym zákonníkom pevne daných skutkových podstát bezdôvodného obohatenia akousi modifikáciou neplatnosti právneho úkonu, vyvolanou (danou) špeciálnym charakterom aplikovaného hmotnoprávneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch.

9. So zreteľom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8 Cdo 189/2020-173 zo dňa 27. apríla 2022 Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací opätovne prejednal odvolanie žalovanej, pričom dospel k záveru, že odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie napĺňa znaky nepreskúmateľnosti, žalovanou dôvodne namietanej v zmysle § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, a to vo vzťahu

k otázke ustálenia momentu, kedy sa žalobca dozvedel o tom, že sa žalovaná na jeho úkor bezdôvodne obohatila, z ktorého dôvodu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie (č. k. 7C/231/2016-35 zo dňa 30. januára 2017) uznesením č. k. 3CoCsp/46/2022-193 z 23. júna 2022, právoplatným 1. augusta 2022, v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ a písm. c/ CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Určil, že až keď sa súd prvej inštancie dôsledne vysporiada s námietkou premlčania, pričom v tomto smere dal do pozornosti už ustálenú rozhodovaciu prax súdov v znení aj ďalších rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 7 Cdo 96/2020, sp. zn. 5 Cdo 29/2021 z 28. septembra 2021, sp. zn. 7 Cdo 79/2021 z 31. januára 2022), a dospeje k záveru, že uplatnený nárok zo strany žalobcu nie je premlčaný, rozhodne o uplatnenom nároku žalobcu aj s odkazom na ďalšie namietané skutočnosti, ako aj v zmysle § 9 a § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinných v čase učinenia sporného právneho úkonu, v znení stanovovania bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, keďže až následne možno dospieť k záveru, že nárok uplatnený zo strany žalobcu je uplatnený dôvodne titulom bezdôvodného obohatenia v zmysle § 456 OZ. Súčasne pripomenul, že súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, odkazujúcim v danom prípade na právny názor dovolacieho súdu, že „za skutkovú okolnosť (skutkové okolnosti), ktorá je (sú) podstatná pre nadobudnutie vedomosti spotrebiteľa o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, potrebnej pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby, je podľa názoru dovolacieho súdu potrebné považovať skutočnú vedomosť o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve. Bez tejto vedomosti je spotrebiteľ v presvedčení, že jeho povinnosťou je (bolo) plniť zmluvne dohodnutý záväzok a splácať dlh splátkami vo výške dohodnutej v zmluve, ktorej návrh riadne a podľa dôvery spotrebiteľa v súlade so zákonom vypracoval veriteľ - dodávateľ ponúkajúci svoj produkt. Nestačí preto len predpokladať, že oprávnená osoba skutkové okolnosti mohla vedieť alebo sa ich mohla alebo mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. Otázkou nadobudnutia skutočnej vedomosti spotrebiteľa o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, nemožno oddeliť od ustálenia momentu, kedy spotrebiteľ túto vedomosť získal. Týmto momentom je v okolnostiach prejednávanej veci porada s právnym zástupcom, kedy sa spotrebiteľ dozvedel o rozpore niektorých ustanovení zmluvy o úvere so zákonnou úpravou.“

10. S odkazom na vydané rozhodnutia v predmetnom spore, následne opätovne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým rozhodnutím (viď bod 1. tohto rozhodnutia), vychádzajúc z intencií hore uvedených rozhodnutí, dávajúc do pozornosti th. č. aktuálnu rozhodovaciu prax súdov, berúc do úvahy záver vyjadrený v uznesení Najvyššieho súdu SR č.k. 8Cdo/189/2020-173 zo dňa 27. apríla 2022.

11. Na základe opätovne vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia, súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 261 ods. 3 písm. d/ zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy 1/ a 2/, t.j. do 31.12.2007 (ďalej len „ObZ“), ako aj § 497 ObZ, § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), keďže právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v ods. 2 neustanovuje inak, § 1 ods. 1, § 2 písm. a/, b/, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 až 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, v znení účinnom v čase uzavretia zmlúv 1/ a 2/, t.j. do 31.12.2007, § 6 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 30. júna 2007, § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 456 prvá veta, § 458 ods. 1, 2, § 101, § 107 ods. 1, 2, § 517 ods. 1 prvá veta, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, ako aj § 3 ods. 1 nariadenia v znení účinnom do 31. januára 2013 a dospel k záveru o dôvodnosti uplatneného nároku zo strany žalobcu, keďže uplatnený nárok nie je premlčaný v kontexte subjektívnej 2-ročnej a ani objektívnej 10-ročnej premlčacej lehoty a nakoľko poskytnutý úver je bezúročný a bezpoplatkový, je takéto plnenie spotrebiteľa nad rámec istiny daného úveru bezdôvodným obohatením vzniknutým na strane dodávateľa z neplatného právneho úkonu z dôvodu rozporu so zákonom č. 258/2001 Z.z. a podľa § 39 OZ. Preto uplatnená suma vo výške 4.362,23 eur tvorí bezdôvodné obohatenie v zmysle § 451 ods. 1, 2 OZ, ktoré je žalovaná v zmysle § 458 ods. 1 OZ povinná žalobcovi vydať, keďže z predložených listinných dôkazov, ako aj z nesporných tvrdení strán sporu je zrejmé, že žalovaná schválila žalobcovi úvery vo výške 1.327,76 eur a vo výške 995,82 eur, ktorý mu aj skutočne vyplatila vo

výške 2.323,58 eur, pričom žalobca jej z titulu poskytnutých úverov uhradil spolu sumu vo výške 6.685,81 eur. V časti úhrad prijatých žalovanou zo strany žalobcu je tak žaloba dôvodná vo výške 4.362,23 eur (6.685,81 eur – 2.323,58 eur) titulom bezdôvodného obohatenia, viazuc sa právnym názorom vysloveným v posudzovanej veci dovolacím súdom v uznesení č. k. 8Cdo/189/2020-173 z 27. apríla 2022, keďže dovolací súd posúdil výhradu v tomto smere žalovanou ako nedôvodnú. Apeloval na to, že pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúce ustálenie momentu, kedy sa žalobca dozvedel o tom, že žalovaná sa na jeho úkor bezdôvodne obohatila, ktorý je momentom porady žalobcu s jeho právnym zástupcom, dávajúc do pozornosti aj ďalšie citované rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v bode 64. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Keďže žalobca sa dozvedel, že k porade s jeho právnym zástupcom došlo dňa 9.9.2014, súd prvej inštancie vychádzal z tohto dátumu a nakoľko žaloba bola podaná dňa 7.3.2016 nebol ňou uplatnený nárok považovaný za premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote s tým, že čo sa týka 10-ročnej objektívnej premlčacej lehoty, súd vychádzal zo záverov vyslovených v rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 22. apríla 2021 vo veci C-485/19 akceptovaných i v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR a prijatých na vnútroštátnej úrovni vo forme judikátu, zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 15/2022, z ktorých vyplýva, že pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy sa aplikuje 10-ročná objektívna premlčacia doba a teda objektívna premlčacia doba začala plynúť vo vzťahu k plneniu prijatému na základe Zmluvy 1/ dňa 14.6.2007 a vo vzťahu k plneniu prijatému na základe Zmluvy 2/ dňa 6.2.2009 a preto ku dňu podania žaloby 7.3.2016 aplikujúc 10-ročnú premlčaciu dobu, tak premlčacia lehota neuplynula. Procesnú obranu žalovanej týkajúcu sa vykonania úhrad v exekučnom konaní súd nepovažoval za relevantnú, keďže sa viazal názorom vysloveným Najvyšším súdom SR v uznesení z 9. apríla 2014 sp.zn. 7Cdo/85/2013, publikovanom v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 74/2019.

12. Čo sa týka otázky odplaty a jej súladu so zákonom a dobrými mravmi tu uviedol, že s poukazom na konkrétny výpočet učený v bode 67. na str. 19 napadnutého rozhodnutia, čo sa týka dohodnutého poplatku, že ten u zmlúv 1/ a 2/ evidentne niekoľkonásobne prevyšuje obvyklú priemernú výšku úrokov pri obdobných úveroch poskytnutých v danom období a preto v časti dohôd o odplate ide o rozpor s dobrými mravmi, čím sú dojednania v zmysle § 3 ods. 1 a § 39 OZ neplatné.

13. Žalovaná sa s plnením dostala do omeškania, a preto žalobcovi vzniklo právo na zaplatenie úroku z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 OZ, a to vo výške podľa § 3 ods. 1 nariadenia účinného do 31. januára 2013 v spojení s § 10c nariadenia. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania od 13. septembra 2014, čiže počnúc dňom nasledujúcim po dni uvedenom vo výzvach z 9. septembra 2014 na vrátenie plnení zodpovedajúcich bezdôvodnému obohateniu.

14. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 232 ods. 2, 3 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, keďže v danej veci nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP.

15. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote (včas) odvolanie žalovaná. Uplatnila odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, keďže súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mala za to, že predmetné zmluvy o úvere nespádajú pod režim spotrebiteľských zmlúv a z toho dôvodu ju nemožno skúmať z hľadiska stanovených obsahových náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere, ide o naplnenie čl. 5 CSP, teda o zjavné zneužitie práva, ktoré nepožíva právnu ochranu, dávajúc do pozornosti aj tú skutočnosť, že rozhodcovský rozsudok zo dňa 4.2.2008 sp.zn. SR 00217/08 predstavuje neodstrániteľnú prekážku konania a to prekážku „res iudicata“, kedy súd priznal žalovanému voči žalobcovi plnenie, dávajúc do pozornosti aj v tomto znení aj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.12.2001 č.k. 1Co/79/2011-93 s tým, že uplatnený nárok je v celom rozsahu premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote a to v celom rozsahu s odkazom na ust. § 107 ods. 1 OZ odkazujúc na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27.6.2018 č.k. 17Co/263/2017-82, pričom neznalosť práva neospravedlňuje. Uviedla, že plynutie premlčacej lehoty je potrebné viazať k okamihu podpisu zmluvy o úvere, keďže podpis subjektu predstavuje prejav súhlasu s písomným právnym úkonom a nie konštatovanie, že žalobca sa o bezdôvodnom obohatení dozvedel až pri návšteve svojho právneho zástupcu s tým, že apelovala na skutočnosť, že zmluvy boli uzavreté v zmysle Obchodného zákonníka. Navrhovala, aby súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že nesúhlasí s názorom žalovanej o nespotebiteľskom statuse uzavretých zmlúv, ktoré majú všetky znaky spotrebiteľskej zmluvy, dávajúc v tomto kontexte do pozornosti aj rozhodnutia odvolacieho a dovolacieho súdu, kde bežnou praxou žalovanej pri uzatváraní obdobných úverových zmlúv bolo označiť klienta ako podnikateľský subjekt s tým, že odkazoval na ust. § 54 ods. 2 OZ, v zmysle ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší v kontexte aj uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 2.6.2013 č.k. II.ÚS 329/2013-15, ktorý uviedol, že „pokiaľ ide o námietku sťažovateľky, že na daný prípad mali byť použité ustanovenia Obchodného zákonníka, podľa ktorého bola dotknutá úverová zmluva uzavretá, ústavný súd rovnako ako krajský súd nepopiera, že v danom prípade úverovej zmluvy ide o absolútny obchodnoprávny záväzok, avšak vzhľadom na špecifickosť právneho úkonu, ktorým sa tento záväzok zakladá a ktorý má znaky „spotrebiteľskej“ zmluvy (t.j. zmluvy typového charakteru, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých neurčitých prípadoch, pri uzatváraní ktorej je obvyklé, že spotrebiteľ nemôže obsah zmluvy podstatným spôsobom ovplyvniť), bolo potrebné tento záväzkovo-právny vzťah posudzovať aj podľa špeciálnej právnej úpravy (lex specialis) spotrebiteľského práva, ktorá je obsiahnutá v zákone o ochrane spotrebiteľa a tiež aj v § 52 a nasl. OZ. To, že úverovú zmluvu možno považovať za zmluvu spotrebiteľskú, možno usúdiť aj zo samotného obsahu smernice rady, ktorá klienta úverového vzťahu, ktorému je úver poskytovaný, sama definuje ako „spotrebiteľa“, a tiež o prepojení smernice Rady 87/102/EHS z 22.12.1986 o spotrebiteľských úveroch a smernice 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach spotrebiteľských zmlúv možno usúdiť aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ C-76/2010 zo 16.11.2010 o návrhu krajského súdu na začatie prejudiciálneho konania vo veci obchodnej spoločnosti P., s.r.o., proti I.K.“

17. Taktiež Najvyšší súd SR v rozsudku zo dňa 21.4.2015 vydanom pod sp.zn. 3MCdo 14/2014 uviedol, že „ust. § 52 ods. 2 tretej vety OZ, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou v kontexte aj ďalších citovaných rozhodnutí.“ Čo sa týka bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov pre absenciu RPMN rovnako poukazoval na citované rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach 6Co/764/2014 zo dňa 28.4.2015, ako aj rozsudok NS SR zo dňa 6.4.2012 vydaný pod sp.zn. 26/2011 a ďalšie. K poznámke „res iudicata“ apeloval na uznesenie Ústavného súdu SR pod sp.zn. I.ÚS 25/2014 v znení, že „nulitný rozhodcovský rozsudok nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci“ s odkazom aj na uznesenie NS SR zo dňa 29.1.2015 pod sp.zn. 3Cdo/27/2011 a v tomto znení početnou judikatúrou vyšších súdov. K otázke premlčania rovnako poukazoval na obsah judikatúru v tomto kontexte a v neposlednom rade aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v danom spore a preto súd postupoval správne, ak na prejednávanie konanie aplikoval 10-ročnú premlčaciu dobu, vychádzajúc aj zo stanoviska Súdneho dvora EÚ z 22.4.2021 vo veci C-485/19, z čoho vychádzal aj Najvyšší súd SR z rozhodnutí zo dňa 30.6.2022 pod sp.zn. 7Cdo/6/2020. Navrhoval, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

18. Žalovaná sa k vyjadreniu žalobcu už nevyjadřila.

19. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalovanej ako odvolanie podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP, z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP a dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania žalovanej.

20. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 26.10.2023 o 11.00 hod., v pojednávacej miestnosti č. dv. 207/II. posch., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené dňa 9.10.2023 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1,3 CSP, § 378 ods. 1 CSP.

21. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývali alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré

boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 ods. 1, 2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, 193 a 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke.

22. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

23. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

24. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v zmysle § 191 a nasl. CSP vyhodnotil vykonané dokazovanie a vec vecne správne posúdil, a to s odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax súdov v znení citovaných rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky, čím odvolacia námietka odvolateľky v spore nie je daná.

25. Vykonaným dokazovaním bolo súdom prvej inštancie preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že v dňoch 3.8.2006 a 18.6.2007 boli medzi žalobcom a žalovanou uzavreté zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorých žalovaná poskytla žalobcovi (na základe Zmluvy 1/) úver vo výške 1.327,76 eur (40 000,00 Sk) a (na základe Zmluvy 2/) úver vo výške 995,82 eur (30 000,00 Sk), ktoré sa žalobca zaviazal, zvýšené o poplatok (v zmysle Zmluvy 1/) vo výške 1.133,90 eur (34.160,00 Sk) a (v zmysle Zmluvy 2/) vo výške 955,98 eur (28.800,00 Sk), vrátiť žalovanej v dohodnutých mesačných splátkach. Rovnako, nesporným bolo tvrdenie žalobcu, že na úver poskytnutý na základe Zmluvy 1/ zaplatil sumu 3.395,25 eur a na úver poskytnutý na základe Zmluvy 2/ sumu 3.290,56 eur. Na druhej strane žalobca nenamietal tvrdenie žalovanej, že z titulu Zmluvy 1/ poukázal žalobca na jej účet sumu nad rámec istiny dňa 14.6.2007 a že z titulu Zmluvy 2/ k tomu došlo dňa 6.2.2009. Spornou medzi nimi ostala otázka naplnenia znakov niektorej zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia, otázka premlčania nároku žalobcu, otázka súladu dojedanej odplaty so zákonom a s dobrými mravmi, a napokon aj otázka prípustnosti žaloby v časti nároku, ktorý mal byť uhradený v rámci exekučného konania.

26. Medzi žalovanou a žalobcom boli uzatvorené úverové zmluvy podľa Obchodného zákonníka, ktoré súd zároveň vyhodnotil ako spotrebiteľské zmluvy v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predmetné úvery poskytla žalovaná žalobcovi v rámci svojej podnikateľskej činnosti, pričom žalobca pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej či inej podnikateľskej činnosti, ale ako spotrebiteľ, čo bolo zrejme aj z jeho označenia v Zmluvách 1/ a 2/ menom, priezviskom, rodným číslom, adresou trvalého pobytu a preto správne na uvedené Zmluvy o úvere sa vzťahom na kritériá obsiahnuté v § 2 písm. a/, písm. b) a § 3 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. vzťahuje aj uvedený zákon, pretože žalovaná poskytla spotrebiteľské úvery v rámci svojho podnikania a žalobcovi boli spotrebiteľské úvery poskytnuté na iný účel ako na výkon povolenia alebo podnikania, pričom opak žalovaná netvrdila a ani nepreukazovala, s čím sa odvolací súd stotožňuje a preto je táto odvolacia námietka žalovanej v odvolacom konaní nenáležitá a právne irelevantná.

27. Odvolací súd sa rovnako stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie, že ani v jednej zo zmlúv nie je uvedená ročná percentuálna miera nákladov, čo pri aplikácii § 4 ods. 2 písm. g), veta za bodkočiarkou, zákona č. 258/2001 Z. z. vedie k jednoznačnému záveru, že na ich základe sa poskytnuté spotrebiteľské úvery sa považujú za bezúročné a bez poplatkov, a preto správne mal súd za to, že žalovaná mala na základe predmetných Zmlúv o úvere (1/ a 2/) nárok len na vrátenie súm zodpovedajúcich istinám poskytnutých úverov. Žalobca bol preto povinný zaplatiť žalovanej iba sumu peňažných prostriedkov, ktorú mu žalovaná na základe dotknutých Zmlúv o úvere poskytla. Z predložených listinných dôkazov, ako aj z nesporných tvrdení strán sporu vyplynulo, že žalovaná

schválila žalobcovi úvery vo výške 1.327,76 eur (40.000,00 Sk) a vo výške 995,82 eur (30.000,00 Sk), ktoré mu aj skutočne vyplatila, t.j. spolu mu poskytla peňažné prostriedky vo výške 2.323,58 eur (70.000,00 Sk), pričom žalobca jej z titulu poskytnutých úverov uhradil spolu sumu vo výške 6.685,81 eur (3.395,25 eur + 3.290,56 eur). V časti úhrad prijatých žalovanou zo strany žalobcu nad sumu zodpovedajúcu poskytnutým úverom sa teda žalovaná na jeho úkor bezdôvodne obohatila, a preto žalobcovi voči nej vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške rovnajúcej sa rozdielu žalobcom z titulu týchto Zmlúv o úvere (1/ a 2/) uskutočnených úhrad (6.685,81 eur) a žalovanou na ich základe poskytnutých peňažných prostriedkov (2.323,58 eur), teda v žalobou uplatnenej výške 4.362,23 eur (6.685,81 eur – 2.323,58 eur), tak ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie viazaný právnym názorom, vysloveným v posudzovanej veci dovolacím súdom v uznesení č. k. 8 Cdo 189/2020-173 z 27. apríla 2022.

28. Súd prvej inštancie rovnako správne dodal, že v časti dojednania odplaty (úrokov a poplatkov) sú v konaní posudzované Zmluvy 1/ a 2/ z dôvodu rozporu so zákonom č. 258/2001 Z. z. podľa § 39 OZ neplatné. Na základe uvedeného správne súd ustálil, že suma 4.362,23 eur, tvoriaca predmet sporu, predstavuje bezdôvodné obohatenie v zmysle § 451 ods. 1, ods. 2 OZ, získané žalovanou na úkor žalobcu. Žalovaná je preto v zmysle § 458 ods. 1 OZ povinná bezdôvodné obohatenie v uvedenom peňažnom vyjadrení vydať žalobcovi.

29. K otázke plynutia premlčacej lehoty sa už vyjadril Ústavný súd SR, ako aj Najvyšší súd Slovenskej republiky a následne i Krajský súd v Košiciach vo svojich rozhodnutiach vydaných v tomto konaní, kde jednoznačne vyslovili, že pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúce ustálenie momentu, kedy sa žalobca dozvedel o tom, že sa žalovaná na jeho úkor bezdôvodne obohatila, pričom explicitne určili, že v okolnostiach prejednávanej veci je týmto momentom porada žalobcu s jeho právnym zástupcom, kedy sa žalobca ako spotrebiteľ dozvedel o rozpore Zmlúv 1/ a 2/ so zákonnou úpravou. Uvedený záver zodpovedá aj ustálenej rozhodovacej praxi, prezentovanej napríklad rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2022 sp. zn. 7Cdo 96/2020, z 28. septembra 2021 sp. zn. 5Cdo 29/2021, z 31. januára 2022 sp.zn. 7Cdo 79/2021, spomedzi ktorých bolo uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. septembra 2021 sp.zn. 5Cdo 29/2021, aj publikované pod č. R 14/2022 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Čas plnenia, od ktorého plynutie subjektívnej premlčacej doby odvodzovala žalovaná, je významný vo vzťahu k plynutiu objektívnej premlčacej doby, ale bez ďalších okolností konkrétneho prípadu ho nemožno spájať aj so začiatkom plynutia subjektívnej premlčacej doby, bez ďalšieho totiž nezakladá skutočnú vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie a kto ho získal. Žalobca tvrdil, že k porade s jeho právnym zástupcom, na ktorú začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby viazali vo veci rozhodujúce súdy vyššieho stupňa, a teda na ktorej sa dozvedel o rozpore Zmlúv 1/ a 2/ so zákonnou úpravou, došlo dňa 9.9.2014, ku ktorému dátumu je zároveň datované podľa jeho tvrdení vzápätí udelené plnomocenstvo. Uvedené tvrdenie žalobcu nebolo zo strany žalovanej v konaní účinne popreté, žalovaná neprodukovala žiaden dôkaz, ktorý by toto tvrdenie žalobcu vyvrátil, respektíve spochybnil. Súd preto pri určení začiatku plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby vychádzal z tohto dátumu a so zreteľom na to a skutočnosť, že žaloba bola na súde podaná dňa 7. marca 2016, nemohol ňou uplatnený nárok považovať za premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote, s čím sa odvolací súd stotožňuje.

30. Žalovaná namietala aj uplatnenie desaťročnej objektívnej premlčacej doby, argumentujúc tým, že žalobca skutkovo nepreukázala možnosť jej uplatnenia. V tejto súvislosti súd, vychádzajúc predovšetkým zo záverov vyslovených v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 22. apríla 2021 vo veci C-485/19, akceptovaných i v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a prijatých na vnútroštátnej úrovni vo forme judikátu, zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 15/2022, z ktorých vyplýva, že pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy sa aplikuje desaťročná objektívna premlčacia doba, súčasne majúci na zreteľ, že dôkazné bremeno v tejto otázke nezaťažuje spotrebiteľa (v danom prípade žalobcu), vyhodnotil správne aj túto námietku žalovanej ako nedôvodnú. Keďže došlo k plneniam žalobcu nad rámec sumy istiny poskytnutých úverov, objektívna premlčacia doba začala plynúť vo vzťahu k plneniu prijatému na základe Zmluvy 1/ dňa 14.6.2007 a vo vzťahu k plneniu prijatému na základe Zmluvy 2/ dňa 6.2.2009, musel súd

vzhľadom na vyššie uvedené konštatovať, že ani v jednom prípade, aplikujúc desaťročnú premičiaciu dobu, ku dňu podania žaloby 7.3.2016 táto neuplynula.

31. Pokiaľ ide o procesnú obranu žalovanej založenú na tvrdení, že niektoré z úhrad žalobcu boli vykonané v rámci exekučného konania, k tejto aj odvolací súd uvádza, že túto žalovaná bližšie nerozvieďala, keď uvedené tvrdenie žiadnym spôsobom bližšie nešpecifikovala a na jeho podporu neoznačila ani nepredložila žiaden dôkaz, a preto ju nebolo možné aj podľa odvolacieho súdu považovať za relevantnú.

32. Súd prvej inštancie správne považoval dojednanie odplaty, v zmysle ktorého sa požičaná suma peňažných prostriedkov vráti veriteľovi do jedného roka v bežnej výške, nemôže byť v súlade s dobrými mravmi. V časti dohôd o odplate bolo preto pre rozpor s dobrými mravmi potrebné uzavreté Zmluvy 1/ a 2/ hodnotiť v zmysle § 3 ods. 1 a § 39 OZ ako neplatné, berúc zreteľ na bod 67. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

33. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalovaná je v zmysle § 458 ods. 1 OZ povinná bezdôvodné obohatenie vo výške 4 362,23 eur vydať žalobcovi a to spolu aj so zaplatením úroku z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 OZ, a to vo výške podľa § 3 ods. 1 nariadenia účinného do 31. januára 2013 v spojení s § 10c nariadenia, čiže počnúc dňom nasledujúcim po dni uvedenom vo Výzvach z 9.9.2014 na vrátenie plnení zodpovedajúcich bezdôvodnému obohateniu.

34. Rovnako v tomto smere, odvolací súd apeluje na rozhodnutie NS SR 7Cdo/6/2020, ktoré sa zaoberá otázkou začiatku plynutia dvojročnej subjektívnej premičacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo dodávateľovi na úkor spotrebiteľa plnením z neplatnej zmluvy a rovnako aj odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/29/2021, v zmysle záverov ktorého za skutkovú okolnosť, ktorá je podstatná pre nadobudnutie vedomosti spotrebiteľa o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, potrebnej pre začatie plynutia subjektívnej premičacej doby, je potrebné považovať skutočnú vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemal plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve. Podstatnou skutkovou okolnosťou, ktorú by sa mal spotrebiteľ dozvedieť, aby mu začala plynúť subjektívna premičacia lehota, je vedomosť o tom, že úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pri skúmaní momentu, kedy spotrebiteľ nadobudol skutočnú vedomosť o tejto podstatnej skutkovej okolnosti je potrebné si uvedomiť, že ide o subjektívny okamih, v ktorom sa spotrebiteľ dozvie také skutkové okolnosti, ktoré mu umožnia uplatniť svoje práva v súdnom konaní žalobou o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Tieto závery boli plne súladné s rozsudkom Súdneho dvora EÚ zo dňa 22.4.2021 vo veci C-485/19. Súdny dvor vyslovil názor, že zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle Smernice 93/13 alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami Smernice 2008/48, sa vzťahuje trojročná premičacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.

35. Tiež na rozhodnutie sp. zn. 7Cdo/268/2021, ktoré bolo uverejnené aj v zbierke rozhodnutí pod č. 15/2022 a v zmysle právnej vety ktorého analogická aplikácia desaťročnej objektívnej premičacej doby súdmi SR pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 OZ) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora EÚ C-485/19 zo dňa 22.4.2021 v právnom poriadku SR. V tejto veci najvyšší súd dodal, že „analogická aplikácia spočíva v tom, že v týchto prípadoch sa neskúma zavinenie vo forme úmyslu. Vzhľadom na skutočnosť, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z iného právneho názoru, dovolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie“. V rozhodnutí 8Cdo/189/2020 sa riešila taktiež otázka začatia plynutia subjektívnej dvojročnej premičacej doby na vydanie BO získaného plnením zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, na ktorú sa vzťahuje fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti, kde dovolací súd uviedol, že „pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premičacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné skúmať okamih, kedy oprávnený subjekt (spotrebiteľ) nadobudol skutočnú skutkovú vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Podstatnou skutkovou okolnosťou, ktorú by sa mal spotrebiteľ dozvedieť, aby mu začala plynúť subjektívna premičacia lehota, je vedomosť o tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Je preto potrebné individualizovať, kedy spotrebiteľ nadobudol skutočnú vedomosť o tom, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho

úkor reálne obohatil. Vychádzať treba z reálneho momentu, kedy sa žalobca dozvedel o tom, že žalovaná sa na jeho úkor bezdôvodne obohatila. Vyžaduje sa teda skutočná, preukázaná, nielen predpokladaná vedomosť na strane oprávneného, a preto aj v prejednávanej spore je potrebné vychádzať z momentu, kedy si žalobca sám musel byť vedomý, že bez existujúceho právneho dôvodu previedol na účet žalovanej určitú čiastku. Týmto momentom je podľa dovolacieho súdu porada, ktorú absolvoval žalobca ako priemerný spotrebiteľ s jeho právnym zástupcom, kedy sa dozvedelo rozpore niektorých jednotlivých konkrétnych dojednaní zmlúv o revolvingovom spotrebiteľskom úvere so zákonnou úpravou. Dovolací súd tiež uviedol, že plnenie spotrebiteľa, poskytnuté dodávateľovi nad rámec istiny dohodnutého spotrebiteľského úveru, je bezdôvodným obohatením vzniknutým na strane dodávateľa z neplatného právneho úkonu. Zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru je totiž z hľadiska Občianskym zákonníkom pevne daných skutkových podstát bezdôvodného obohatenia akousi modifikáciou neplatnosti právneho úkonu vyvolanou špeciálnym charakterom aplikovaného hmotnoprávneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch (§ 11)“.

36. Keďže poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, na strane žalovanej vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 4.362,23 eur, a preto súd zaviazal žalovanú titulom vydania bezdôvodného obohatenia (§ 451 OZ) na zaplatenie žalobcovi sumy 4.362,23 eur s príslušenstvom v zmysle § 517 ods. 1 OZ a § 3 nariadenia vlády, účinného do 31.1.2023 v spojení s § 10c nariadenia, čím je napadnutý rozsudok vecne správny.

37. Preto odvolací súd rozsudok v zmysle § 387 ods. 1 CSP s odkazom na § 387 ods. 2 CSP potvrdil, ako aj výrok o trovách konania, keďže odvolacie námietky žalovanej sú v spore v napádaných smeroch právne irelevantné.

38. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

39. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

41. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a plne úspešnému žalobcovi priznal proti neúspešnej žalovanej v odvolacom konaní 100 % nárok na náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške priznaných nárokov na náhradu trov celého konania rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

42. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).